

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Fauna Wielkopolski Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Ochrona środowiska	Cykl dydaktyczny 2022/23	
Specjalność -	Kod zajęć WBOSDS.18N.62860b2b98e37.22	
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów Studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów Studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Profil studiów Profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Bożena Sikora	
Prowadzący zajęcia	Bożena Sikora, Jakub Kosicki, Edward Baraniak, Wojciech Magowski, Tomasz Osiejuk	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia terenowe: 24, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Głównym celem przedmiotu jest nabycie praktycznych umiejętności z zakresu zoologii i ekologii zróżnicowanych terenów Wielkopolski.
C2	1 cel szczegółowy - pogłębienie wiedzy z zakresu morfologii zwierząt oraz ich przystosowań do zróżnicowanych warunków siedliskowych Wielkopolski
C3	2 cel szczegółowy - pogłębienie wiedzy z zakresu systematyki zwierząt
C4	3 cel szczegółowy - poznanie podstawowych zależności i uwarunkowań środowiskowych wpływających na bioróżnorodność fauny bezkręgowców i kręgowców
C5	4 cel szczegółowy - poznanie dynamiki zgrupowań zwierzęcych w środowisku naturalnym i wpływu człowieka na zaburzenie jego homeostazy
C6	5 cel szczegółowy - poznanie podstawowych metod przyżyciowego odłowu zwierząt
C7	6 cel szczegółowy - przybliżenie wybranych aspektów ochrony przyrody
C8	7 cel szczegółowy - wypracowanie umiejętności przeprowadzenia obserwacji terenowych i interpretacji ich wyników
C9	8 cel szczegółowy - zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w terenie

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza teoretyczna z zakresu zoologii i ekologii.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	różnorodność przystosowań morfologicznych zwierząt do warunków środowiskowych.	OSD_K1_W02, OSD_K1_W05, OSD_K1_W08	Test, Esej, Raport
W2	zróżnicowane środowiska przyrodnicze Wielkopolski.	OSD_K1_W02, OSD_K1_W09, OSD_K1_W13	Test, Esej, Raport
W3	gatunkowe i obszarowe formy ochrony przyrody.	OSD_K1_W02, OSD_K1_W04, OSD_K1_W05, OSD_K1_W13	Test, Esej, Raport
W4	cechy diagnostyczne przydatne w warunkach terenowych do określania przynależności systematycznej zwierząt.	OSD_K1_W02, OSD_K1_W05, OSD_K1_W08	Test, Esej, Raport
W5	warunki kształtowania fauny Wielkopolski i rolę człowieka (pozytywną i negatywną) w procesie kształtowania zgrupowań zwierzęcych.	OSD_K1_W02, OSD_K1_W03, OSD_K1_W04	Test, Esej, Raport
W6	zasady prowadzenia badań terenowych - ich bezpieczeństwa i higieny pracy.	OSD_K1_W09, OSD_K1_W10, OSD_K1_W11, OSD_K1_W12	Test

Umiejętności - Student potrafi:			
U1	opisać przystosowania i modyfikacje morfologiczne zwierząt w odniesieniu do środowisk w którym żyją.	OSD_K1_U04, OSD_K1_U08, OSD_K1_U10	Test, Esej, Raport
U2	określać przynależność systematyczną wybranych gatunków zwierząt na podstawie analizy cech diagnostycznych widocznych "gołym okiem" .	OSD_K1_U02, OSD_K1_U04, OSD_K1_U09	Test, Esej, Raport
U3	podać charakterystykę przyrodniczą Wielkopolski.	OSD_K1_U02, OSD_K1_U04, OSD_K1_U05	Test, Esej, Raport
U4	zauważyć przejawy oddziaływań człowieka na świat zwierząt, w szczególności oddziaływań niekorzystnych na terenach chronionych.	OSD_K1_U05, OSD_K1_U06, OSD_K1_U07	Test, Esej, Raport
U5	wymienić gatunki prawnie chronione oraz formy ochrony przyrody w Wielkopolsce.	OSD_K1_U02, OSD_K1_U04, OSD_K1_U05, OSD_K1_U08	Test, Esej, Raport
U6	bezpiecznie poruszać się w terenie po wyznaczonych trasach przyrodniczych, stosować zasady ochrony i poszanowania przyrody oraz bezpieczeństwa epidemiologicznego i przeciwpożarowego	OSD_K1_U07, OSD_K1_U08, OSD_K1_U09	Test
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	wskazania podstawowych zależności i uwarunkowań środowiskowych formujących faunę i zgrupowania zwierząt w zróżnicowanym terenie Wielkopolski.	OSD_K1_K02, OSD_K1_K04, OSD_K1_K06	Test, Esej, Raport
K2	prowadzenia faunistycznych jednostkowych obserwacji terenowych oraz przyżyciowych odłowów zwierząt bezkręgowych i drobnych kręgowców (np. ptaków i gryzoni).	OSD_K1_K01, OSD_K1_K03, OSD_K1_K04, OSD_K1_K07, OSD_K1_K08	Test, Esej, Raport

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Różnorodność przystosowań morfologicznych zwierząt do warunków siedliskowych.	W1, W4, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia terenowe
2.	Cechy diagnostyczne przydatne w warunkach terenowych do określania przynależności systematycznej zwierząt.	W1, W4, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia terenowe
3.	Warunki kształtowania fauny Wielkopolski i rola człowieka w procesie kształtowania zgrupowań zwierzęcych (pozytywna/negatywna).	W2, W3, W5, U3, U4, K1, K2	Ćwiczenia terenowe
4.	Przyroda Wielkopolski w zróżnicowanych siedliskach - obserwacje, odłowy i studia terenowe.	W1, W2, W3, U3, U5, K1	Ćwiczenia terenowe
5.	Gatunkowa i obszarowa ochrona przyrody.	W2, W3, U3, U5, K1, K2	Ćwiczenia terenowe
6.	Zasady prowadzenia badań terenowych - bioetyka, bezpieczeństwo i higiena pracy.	W5, W6, U6, K2	Ćwiczenia terenowe

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia terenowe	Wykład problemowy, Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Pokaz i obserwacja, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia terenowe	Forma zaliczenia - test zamknięty. Skala ocen: • bardzo dobry - bardzo aktywny udział w zajęciach, znakomita wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań w trakcie sprawdzianu i egzaminu na poziomie poprawności 91 - 100% oraz zrealizowanie zadań teoretycznych i praktycznych podczas ćwiczeń na poziomie poprawności 91 - 100% • dobry plus - aktywny udział w zajęciach, bardzo dobra wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań w trakcie sprawdzianu i egzaminu na poziomie poprawności 81 - 90% oraz zrealizowanie zadań teoretycznych i praktycznych podczas ćwiczeń na poziomie poprawności 81 - 90% • dobry - dobra aktywność w zajęciach oraz dobra wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań w trakcie sprawdzianu i egzaminu na poziomie poprawności 71 - 80% oraz zrealizowanie zadań teoretycznych i praktycznych podczas ćwiczeń na poziomie poprawności 71 - 80% • dostateczny plus - zauważalna aktywność w zajęciach, zadowalająca wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, ale z pewnymi niedociągnięciami, zrealizowanie zadań w trakcie sprawdzianu i egzaminu na poziomie poprawności 60 - 71% oraz zrealizowanie zadań teoretycznych i praktycznych podczas ćwiczeń na poziomie poprawności 60 - 71% • dostateczny - przeciętny poziom aktywności na zajęciach, akceptowalna wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami, zrealizowanie zadań w trakcie sprawdzianu i egzaminu na poziomie poprawności 50 - 61% oraz zrealizowanie zadań teoretycznych i praktycznych podczas ćwiczeń na poziomie poprawności 50 - 61% • niedostateczny - brak aktywności na zajęciach, niezadowalająca wiedza, umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne, zrealizowanie zadań w trakcie sprawdzianu i egzaminu na poziomie poprawności <50% oraz zrealizowanie zadań teoretycznych i praktycznych podczas ćwiczeń na poziomie poprawności <50% Częściowy b-learning możliwy do wykorzystania czy długotrwałych zwolnieniach lekarskich studentów lub prowadzących i w wyjątkowych przypadkach epidemiologicznych W przypadku studentów niepełnosprawnych możliwy b-learning w całości. Zalecane techniki online: platformy Moodle i MS Teams.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bednorz J., Kupczyk M., kuźniak S., Winiecki A. 2007. Ptaki Wielkopolski. Monografia faunistyczna. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
2. Hanna Wyczyńska, Jarosław Wyczyński. 2001. Spotkania z przyrodą: Wielkopolski Park Narodowy. Multico, Warszawa.

Dodatkowa

1. Prace zbiorowe. Ścieżki dydaktyczne Wielkopolskiego Parku Narodowego - cykl zeszytów.
<https://www.wielkopolskipn.pl/index.php/park/kategoria/pl/wpn-WYDAWNICTWA-WPN/87>
2. Prace zbiorowe. Ścieżki dydaktyczne Parku Krajobrazowego Puszczy Zielonki. <http://old.zpkww.pl/download/213.pdf>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

Ćwiczenia terenowe	24
Przygotowanie do zaliczenia	10
Czytanie wskazanej literatury	16
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
OSD_K1_K01	Absolwent jest gotów do pracy w zespole, przyjmując w nim różne role
OSD_K1_K02	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny informacji pochodzących z różnych źródeł w odniesieniu do ochrony środowiska
OSD_K1_K03	Absolwent jest gotów do rozpoznania problemów w zakresie ochrony środowiska oraz postępowania zgodnie z etyką zawodu
OSD_K1_K04	Absolwent jest gotów do zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrody i propagowania zasad ochrony środowiska
OSD_K1_K06	Absolwent jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy na polu ochrony środowiska
OSD_K1_K07	Absolwent jest gotów do stałego podnoszenia kompetencji zawodowych adekwatnie do zadań wynikających z ukończonego kierunku studiów
OSD_K1_K08	Absolwent jest gotów do kreatywnego działania w życiu zawodowym i konstruktywnego rozwiązywania problemów
OSD_K1_U02	Absolwent potrafi gromadzić i analizować dane środowiskowe z różnych źródeł i interpretować na ich podstawie zjawiska przyrodnicze
OSD_K1_U04	Absolwent potrafi przeprowadzić inwentaryzację, waloryzację i monitoring przyrodniczy gatunków i siedlisk przyrodniczych
OSD_K1_U05	Absolwent potrafi wskazać kompetentnego adresata właściwego dla rozwiązania konkretnego problemu dotyczącego ochrony środowiska
OSD_K1_U06	Absolwent potrafi analizować treść dokumentów urzędowych, planów, raportów i operatów odnoszących się do problemów ochrony środowiska
OSD_K1_U07	Absolwent potrafi przeprowadzić analizę przyczyn i ocenę sytuacji konfliktowych w odniesieniu do ochrony zasobów przyrodniczych
OSD_K1_U08	Absolwent potrafi ocenić stan zachowania, zdiagnozować zagrożenia i zaproponować adekwatne działania ochronne względem gatunków i siedlisk przyrodniczych
OSD_K1_U09	Absolwent potrafi w dyskusji na temat ochrony środowiska posługiwać się językiem typowym dla nauk przyrodniczych
OSD_K1_U10	Absolwent potrafi posługiwać się językiem angielskim w zakresie nauk przyrodniczych zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
OSD_K1_W02	Absolwent zna i rozumie budowę organizmów oraz mechanizmy dziedziczenia, niezbędne w ochronie gatunkowej
OSD_K1_W03	Absolwent zna i rozumie zasady oddziaływania abiotycznych elementów środowiska na organizmy w odniesieniu do ich ochrony
OSD_K1_W04	Absolwent zna i rozumie mechanizmy funkcjonowania populacji i ekosystemów zwłaszcza w odniesieniu do ochrony zasobów środowiska
OSD_K1_W05	Absolwent zna i rozumie metody stosowane w środowiskowych badaniach laboratoryjnych i terenowych
OSD_K1_W08	Absolwent zna i rozumie podstawy taksonomii i ekologii w zakresie niezbędnym do opisu i ochrony różnorodności biologicznej
OSD_K1_W09	Absolwent zna i rozumie najważniejsze zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i sposoby przeciwdziałania im
OSD_K1_W10	Absolwent zna i rozumie strategię, metody i formy ochrony środowiska przyrodniczego
OSD_K1_W11	Absolwent zna i rozumie akty prawne i procedury w postępowaniach administracyjnych w odniesieniu do spraw dotyczących ochrony środowiska

Kod	Treść
OSD_K1_W12	Absolwent zna i rozumie zasady zrównoważonego rozwoju i uwarunkowania społeczno-gospodarcze w ochronie środowiska
OSD_K1_W13	Absolwent zna i rozumie kompetencje jednostek administracji państwowej i samorządowej w zakresie ochrony środowiska